

Kibris Türk Ticaret Odası
Turkish Cypriot Chamber of Commerce

**İŞ DÜNYASINA YÖNELİK
COVID-19 SALGINI KAPSAMINDA
EKONOMİK
DÜZENLEMELERİN ÖZETİ
18 NİSAN 2020**

KARŞILIKSIZ ÇEKLER İÇİN BEKLEME SÜRESİ 90 GÜNE ÇIKARILDI

Çeklerle ilgili olarak "Karşılıksız Çek-Ödenemez" mühür düzenlemesinde yer alan 15 iş günlük süre **90 gün** olarak uygulanacaktır. 31 Mart 2020 tarihinden önce ısdar edilmiş çekler ile keşide tarihi **30 Haziran 2020**'ye kadar olan ve takasta ilk ibrazı yapılmış olsun veya olmasın karşılığı olmayan tüm çekler, herhangi bir mühür uygulanmadan "Poliçeler Yasası Hakkında Yasa Gücünde Kararname Tahtında İade Olunur" ibaresi ile iade edilecektir. Ancak, bu şekilde iade edilen çeklerin tekrar ibrazı 90 sonra yapılacaktır.

Takas Odası **Pazartesi-Cuma 09:30-10:30** saatleri arasında çalışacak.

KREDİ TAKSİTLERİ 3 AY ERTELENDİ

Kuzey Kıbrıs Bankalar Birliği (KKBB) tarafından yapılan açıklamaya göre; başlangıçta Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde sadece kapalı işletmeler ve onların çalışanları için kredi taksitlerine yönelik alınan erteleme, öteleme ve vade uzatma kararı tüm müşterileri kapsayacak şekilde genişletildi.

Talep edilmesi halinde **Kredili Mevduat Hesaplarına** Mart, Nisan ve Mayıs ayları sonunda tahakkuk edecek faizler **30 Haziran 2020** tarihine ertelenecek.

Bütün faiz kapitalizmleri **3 ay** ertelendi. 3 ay boyunca ertelenen borç hesaplarına faiz tahakkuku yapılmayacak.

Borçlu Cari Hesap şeklinde çalışan kredilere 31 Mart 2020 tarihinde tahakkuk edecek **borç faizleri 30 Haziran 2020** tarihine **ertelenecek**.

1 MİLYAR TL DEĞERİNDE KREDİ GARANTİ FONU DESTEKLİ KREDİ PAKETİ OLUŞTURULDU

Çek ödeme, maaş ödeme ve işletme sermayesinde kullanılması amacıyla Kredi Garanti Fonu destekli 12 ay vadeli **1 milyar Türk Lirası** kredi paketi oluşturuldu.

Bu paketle bankalarca işletmelere **%12** faizle kredi kullanılacak, işletmeler bu faizin **%9'unu** ödeyecek, **%3'ü** ise fondan karşılanacak.

Ayrıca bu kredilerden faiz dışında komisyon ve benzeri masraflar alınmayacak ve bu kredinin pul vergisi olmayacak.

Kredi **6 ayı ödemesiz**, 12 ay vadeli olacaktır. İşletmeler ilk **6 ay faiz ödemeyecek**.

Uygulama bankalar tarafından yapılacak. Bankalar firmalara bu kapsamda limit tahsis edecek.

KALKINMA BANKASI "İŞ'E DEVAM İŞLETME DESTEK KREDİSİ" PAKETİNİ AÇIKLADI VE BAŞVURU ALMAYA BAŞLADI

Banka tarafından sunulan kredi paketlerine bankanın internet sitesi üzerinden başvuru alınmaktadır. <http://www.kktckb.org/krediBasvurusu>

Paketlere ilişkin detaylı bilgiye bankanın internet sitesinden ulaşılmaktadır.

30 Haziran'a kadar başvuru süresi. **6 ay ödemesiz** 3 yıl vade. **%10** faiz.

Paket 1: En az 1 çalışan. (Tek kişilik işletmeler dâhil), Azami 100.000 TL

Paket 2: En az 5 çalışan. (İşveren dâhil), Azami 101.000 TL - 200.000 TL

Paket 3: En az 7 çalışan. (İşveren dâhil), Azami 201.000 TL - 300.000 TL

Paket 4: En az 15 çalışan. (İşveren dâhil), Azami 301.000 TL - 500.000 TL

1500 TL ÜCRET DESTEĞİ VERİLECEK

İşletmelere yönelik **2020 Nisan** ayı için çalışanlara ve işverenlere 1,500 TL ücret desteği ödemesi için başvurular **20 Nisan 2020** tarihinden itibaren **21 gün** boyunca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İhtiyat Sandığı Dairesi www.ihthyat.gov.ct.tr adresli resmi sayfasında yer alan "1,500.- TL Destek Başvuru" kısmından, **internet üzerinden** yapılacaktır.

- Başvurular işverenler tarafından yapılacaktır.
- Başvuru yapan işverenler KKTC yurttaşları çalışanlarını işyerinin tekrar faaliyete başladığı veya istihdam destek ödemelerinin bittiği tarihten itibaren 2 ay süre ile durdurmayacağını kabul etmiş olacaklar.
- Başvuru için ön koşullar; kişinin 14 Mart 2020 tarihinde fiilen çalışması, Sosyal Sigorta ve İhtiyat Sandığında kayıtlı olması, aktif çalışan olması, KKTC'de bulunması, emeklilik maaşı, yaşlılık veya malullük aylığı veya dululuk maaşı almaması, işsizlik ödeneği almaması.
- Başvuruyu yapacak işverenlerin, çalışanın KKTC'de faaliyet gösteren bir bankada çalışanın adına açılmış olan banka hesabına ait bilgileri beyan etmesi zorunlu olacaktır.
- Ödemeler, başvuruda belirtilen çalışanlar adına ve işverenin de kendisi adına bankaya Daire tarafından yatırılacaktır.
- Casino çalışanları için destek ödemesi 800 TL olacaktır. Ancak bu ödeme için işverenin Maliye Bakanlığına karşı olan yükümlülüklerini bir tamam yerine getirmiş olması gerekecektir.

Düzenleme kapsamında olanlar:

- Bakanlar Kurulu tarafından alınan tedbirler neticesinde faaliyetine ara verilen iş yerleri.
- Günlük olarak yayımlanan ve ücretli olarak satılan gazeteler, Basın Kartı Tüzüğü kuralları uyarınca en az 2 basın kartı sahibi çalışanın bulunan internet gazeteleri, radyo ve televizyon kurumları ve benzeri iş yerleri.
- Muhasebe büroları.
- Taksi işletmeleri.
- Meslekleri ile ilgili bağlı buldukları birlik ve odalara kayıtlı, kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan veya yanında en fazla bir çalışan istihdam eden mimar, mühendis, avukatlar ve muhasebeciler.

1500 TL ÜCRET DESTEĞİ VERİLECEK (DEVAM)

Düzenleme kapsamı dışında olanlar:

- Bakanlar Kurulu kararı ile faaliyetlerine devam eden iş yerleri.
- Bankalar, sigorta acenteleri ve sigorta şirketleri, kooperatifler, kredi şirketleri, finans ve danışmanlık şirketleri, döviz büroları ve benzeri iş yerleri.
- Üniversiteler ve özel okullar.
- Gece kulüpleri, sanal bet ofisleri, öğrenci yurtları ve benzeri iş yerleri.
- Laboratuvarlar, özel hastaneler, klinikler, eczaneler, ecza depolar ve benzeri iş yerleri.
- Marketler, tedarikçiler, fırınlar, kasaplar ve benzeri iş yerleri. Ancak, gıda sektörü tedarikçisi olup cirosunun %80'ini otel ve restoranlara yaptığını belgelerle ispatlayanlar kapsam dışı tutulmayacak ve destek ödemesinden yararlanabilecek.
- Tarım ve narenciye sektöründe faaliyet gösteren iş yerleri.
- Hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren iş yerleri.
- Ev hizmetlerinde çalışanlar.
- Benzin istasyonları ve tedarikçileri.
- GSM operatörleri.

TIBBİ TAHLİL LABORATUVARLARI VE BENZİN İSTASYONU İŞLETEN İŞVERENLERE 3 AY SÜRE İLE 500 TL SOSYAL GÜVENLİK PRİM TEŞVİK ÖDEMESİ YAPILACAK

Tıbbi Tahlil Laboratuvarları ve benzin istasyonu işleten işverenlere **01.04.2020** tarihinden itibaren istihdam tarihine bakılmaksızın istihdam edilen KKTC’de bulunan **her sigortalı çalışan** için **3 ay** süresince **500 TL** sosyal güvenlik prim teşvik ödemesi yapılacaktır.

Başvurular 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren **30 gün** içerisinde İhtiyat Sandığı Dairesi resmi web portalı olan e-ihtiyat portalına yapılacaktır.

Bu kapsamda çalışan sayısı değerlendirilirken, 14 Mart 2020 tarihinde Sosyal Sigortalar Dairesi’ndeki ilgili işveren adına kayıtlı çalışan sayısı dikkate alınacaktır.

Başvuru için aranacak ön koşullar; kişinin Ocak 2020 devresine ait Sosyal Güvenlik primlerini tam ve zamanında yatırmış olması, Sosyal Sigorta ve İhtiyat Sandığı’nda kayıtlı olması, KKTC’de bulunması, emeklilik maaşı, yaşlılık veya malullük aylığı veya dulluk maaşı almaması, işsizlik ödeneği almaması.

Başvuruda işverenlerin KKTC’de faaliyet gösteren bir bankada kendi adına açılmış olan banka hesabına ait bilgileri beyan etmesi zorunlu olacaktır.

Ödemeler, işverenin kendisi adına bankaya Daire tarafından yatırılacaktır.

VERGİ ÖDEMELERİNDE %10 İNDİRİM YAPILDI

Aşağıda belirtilen yasalar kapsamında olup ödeme süreleri 31 Mart 2020 tarihinden **30 Haziran 2020** tarihine değin her iki tarih dâhil olan ödemelerin zamanında yapılması durumunda ödenecek tutar üzerinden **%10 indirim** yapılacaktır.

- Kurumlar Vergisi Yasası,
- Gelir Vergisi Yasası,
- Katma Değer Vergisi Yasası
- Şans Oyunları Hizmetleri Vergisi Yasası

Ancak, aşağıdaki ödemeler için bu indirim uygulanmayacaktır.

- İthalattan doğan katma değer vergisi
- Ücretlilerden yapılan kesintiler
- Banka ve sigorta işlemleri vergisi
- Özel iletişim hizmetleri vergisi

SOSYAL SİGORTA VE İHTİYAT SANDIĞI PRİM VE YATIRIM ÖDEME SÜRESİ 15 NİSAN 2020 TARİHİNE KADAR UZATILDI

Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasası ve Sosyal Güvenlik Yasası kapsamında olup ve prim ödeme mükellefiyeti olan sigortalıların **Şubat 2020** ayına ait primlerinin ödeme süresi **15 Nisan 2020** tarihine kadar uzatıldı.

Bu kapsamda prim ödeme mükellefiyeti olan sigortalılar, kendilerine ve çalışanlarına ait Şubat 2020 ayı primlerini 15 Nisan 2020 tarihine kadar ödemeleri halinde gecikme zammından muaf tutulacak. Ancak 15.04.2020 tarihine kadar ödememeleri halinde Şubat 2020 ayına ait primler gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecek.

İhtiyat Sandığı Yasası kapsamında işverenlerin yapması gereken Şubat 2020 devresine ait **prim, depozit ve yerli istihdama katkı primi yatırımları** işverenler tarafından gecikme zamsız olarak **15 Nisan 2020** tarihine kadar İhtiyat Sandığı Dairesine yatırılacaktır.

TURİZM, RESTORAN VE İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN PRİM VE YATIRIM ÖDEMELERİ 30 HAZİRAN 2021 TARİHİNE KADAR ERTELENDİ

Kıbrıs Türk Otelciler Birliği üyesi olup turizm, Kıbrıs Türk Acenteler Birliği üyesi olup acentecilik, Kuzey Kıbrıs Restorancılar Birliği üyesi olup restoran ile Kıbrıs Türk İnşaat Müteahhitleri Birliği Üyesi ve Kıbrıs Türk Taşeronlar Birliği üyesi olup inşaat (ofis çalışanları hariç) sektörlerinde faaliyet gösteren sigortalıların Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına ait sosyal sigorta primlerinin tümü **30 Haziran 2021** tarihine kadar **gecikme zammından muaf** olacak.

Aynı kapsamda belirtilen sektörlerde faaliyet gösteren işverenlerin Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ait ihtiyat sandığı yatırımlarının **1 Ocak 2021 ile 30 Haziran 2021** tarihleri arasında ilgili Daire'ye yatırılabilmesi düzenlendi.

DEVLET KİRA BEDELİ ÖDEMELERİNDE %10 İNDİRİM SAĞLANDI. ÖDEMELER HAZİRAN 2020 TARİHİNE ERTELENDİ

Devletin kira sözleşmelerinden **Nisan, Mayıs 2020** aylarında doğan ve/veya doğacak olan alacaklarında, kiracının, kira sözleşmesinin ödeme şartları maddesinde belirtilen süreler içinde ödeme yapması koşuluyla Nisan, Mayıs 2020 ayı kira bedelleri için **%10 indirim** uygulanacak.

Ancak kiracının belirtilen süreler içinde ödeme yapmaması halinde Nisan, Mayıs 2020 ayları kira bedelleri **gecikme faizi alınmaksızın Haziran 2020** tarihinden başlayarak eşit taksitlerle **en fazla 6 ay** içerisinde ödenecek.

MOBİL TELEKOMÜNİKASYON, BANKA VE SİGORTA HİZMETLERİ VERENLER GEÇİCİ VERGİ YÜKÜMLÜSÜ OLARAK BELİRLENDİ

Düzenleme, Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi ile Özel İletişim Hizmetleri Vergisi yükümlülerini kapsamaktadır.

Geçici Vergide vergilendirme dönemi, içinde bulunulan hesap döneminin **üçer aylık** dönemi olacaktır.

Geçici vergi, Gelir Vergisi Yasası ve Kurumlar Vergisi Yasası kuralları uyarınca saptanan safi kazanç üzerinden (yabancı kurumlar dahil) **%15** oranında hesaplanacak.

Geçici Vergi Yükümlülerinin ilgili hesap döneminin üçer aylık dönemlerine ilişkin olarak ödemiş oldukları vergi miktarı, bir sonraki üç aylık döneme ait verilen beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecek.

VERGİ, CEZA, GECİKME ZAMMI VE DİĞER KAMU ALACAKLARINDA İNDİRİM UYGULAMASI GETİRİLDİ

2018 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin vergi, ceza, gecikme zammı ve diğer kamu alacaklarında indirim uygulaması getirildi.

2018 yılı ve önceki kamu alacakları da Sabit Kıymetlerin Güncellenmesi ve Birikmiş Kamu Alacaklarının Tahsiline İlişkin İndirimli Mali Düzenleme Yasası kuralları kapsamına alındı.

ELEKTRİK FATURALARI İÇİN KIB-TEK TARAFINDAN %15 İNDİRİM DÜZENLEMESİ YAPILDI

Mart-Nisan-Mayıs devrelerine ait (Devre 03/2020– Devre 04/2020– Devre 05/2020) faturalarına **90 gün** boyunca **gecikme zammı** uygulanmayacak.

Nisan-Mayıs-Haziran devrelerinde (Devre 04/2020 – Devre 05/2020 – Devre 06/2020) çıkarılacak olan faturalara **%15 indirim** uygulanacak.

İndirimden faydalanabilmek için Nisan-Mayıs-Haziran devre faturalarının **30 gün** içerisinde tam olarak **kapatılması** gerekecek (her faturanın 30 gün ödeme süresi bulunmaktadır).

Kısmi veya eksik ödemelerde indirim uygulanmayacak ve indirim tutarı bir sonraki devre faturasına yansıtılacak.